

Bài 5: CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG TÂY

1. Sự hình thành các quốc gia cổ đại phương Tây

- Khoảng thiên niên kỉ I TCN, trên bán đảo Ban Căng và I-ta-li-a hình thành hai quốc gia Hy Lạp và Rô-ma.
- Kinh tế: thủ công nghiệp, thương nghiệp.

2. Xã hội Hy Lạp, Rô-ma cổ đại gồm những giai cấp nào?

- Chủ nô
- Nô lệ

GHI BÀI

3. Chế độ chiếm hữu nô lệ

- *Xã hội chiếm hữu nô lệ* là xã hội có 2 giai cấp cơ bản: **chủ nô và nô lệ.**
- **Chế độ chiếm hữu nô lệ** là chế độ xã hội dựa trên lao động của nô lệ và bóc lột nô lệ.

XEM VÀ CHUẨN BỊ BÀI 6,7 SGK

BÀI GIẢNG CỦA GIÁO VIÊN

Tiết 5 - Bài 5

CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG TÂY

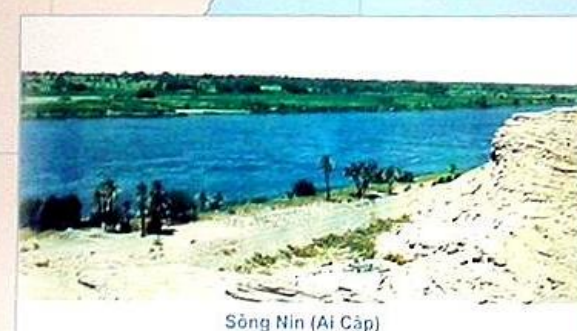
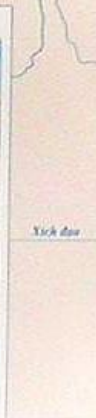
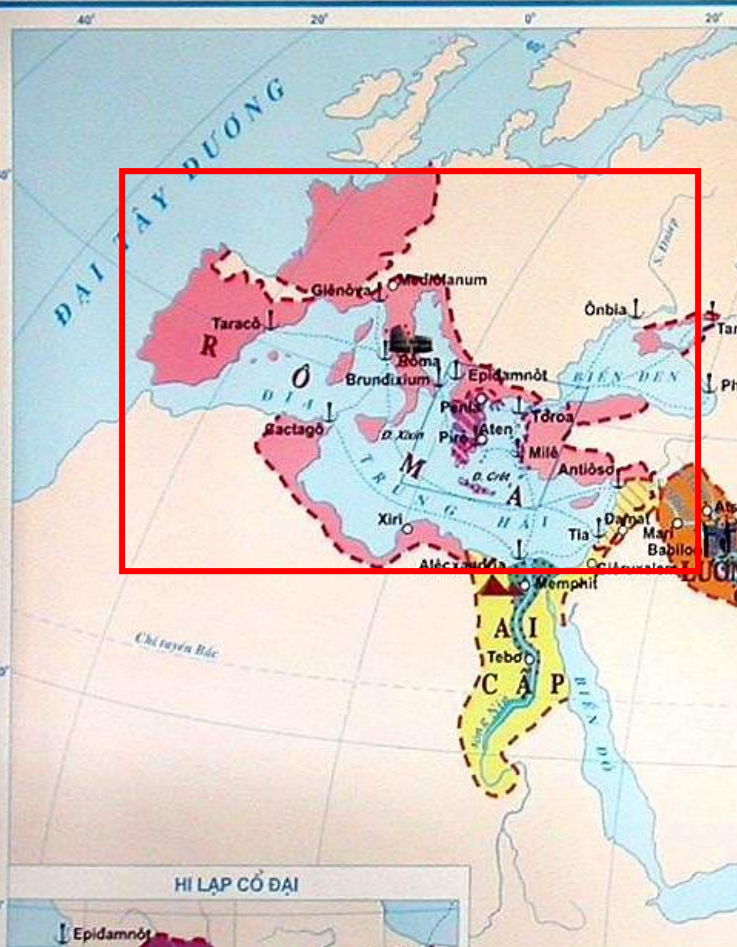
1. Sự hình thành các quốc gia cổ đại phương Tây
 2. Xã hội cổ đại Hi Lạp và Rô-ma gồm những giai cấp nào?
 3. Chế độ chiếm hữu nô lệ
-

LƯỢC ĐỒ HY LẠP VÀ RÔ-MA

Lược đồ Hy Lạp và Rô-ma

LƯỢC ĐỒ CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG ĐÔNG VÀ PHƯƠNG TÂY

CHÚ GIẢI

	Khu vực hình thành đầu tiên của các quốc gia cổ đại		Kim tự tháp ở Ai Cập
	Ranh giới các quốc gia cổ đại phương Đông		Cổng thành Isota ở Luồng Hà
	Ranh giới các quốc gia cổ đại phương Tây		Cổng đến cổ ở Ấn Độ
	Vùng đất Rôma chiếm được của các quốc gia khác cuối thế kỉ II TCN		Vạc đồng ở Trung Quốc
	Vùng đất thuận lợi cho trồng trọt		Đền Pactnông ở Hi Lạp
	Hải cảng, đường biển		Đấu trường Còlôđ ở Rôma
	HI LẠP		Tên ngày nay
	Teb		
	Địa danh cổ đại		

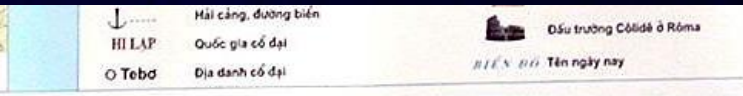
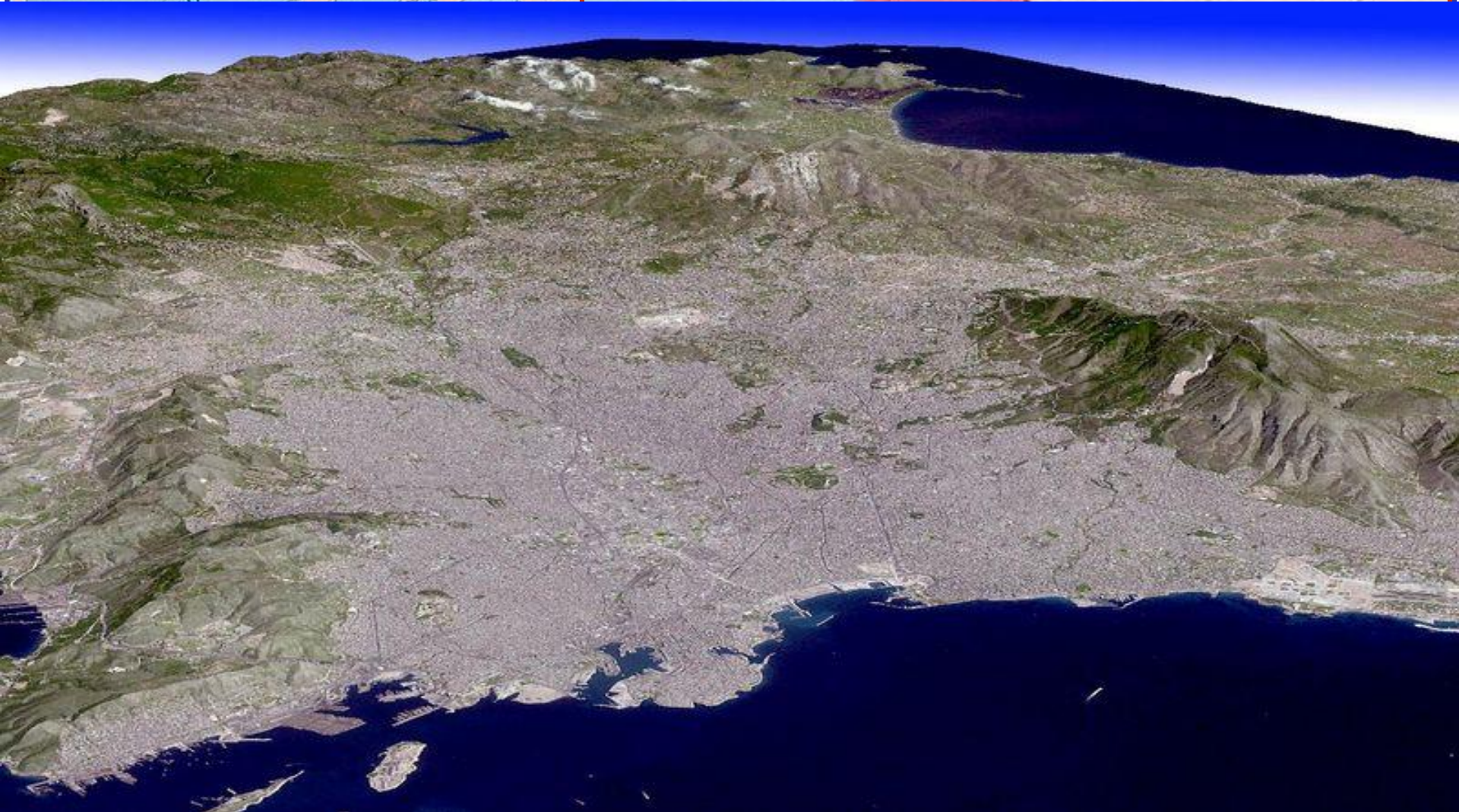
Bài 5: CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG TÂY

1. Sự hình thành các quốc gia cổ đại phương Tây

- Khoảng thiên niên kỉ I TCN, trên bán đảo Ban Căng và I-ta-li-a hình thành hai quốc gia Hi Lạp và Rô-ma.

Quan sát lược đồ, hình ảnh, tư liệu trong SGK, em hãy cho biết điều kiện tự nhiên có khó khăn và thuận lợi gì?

LƯỢC ĐỒ CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG ĐÔNG VÀ PHƯƠNG TÂY

Địa hình ở A Ten

Bài 5: CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG TÂY

1. Sự hình thành các quốc gia cổ đại phương Tây

- Khoảng thiên niên kỉ I TCN, trên bán đảo Ban Căng và I-ta-li-a hình thành hai quốc gia Hi Lạp và Rô-ma.

Quan sát lược đồ, hình ảnh

-Đất trồng lúa ít, khô, cứng thích hợp với loại cây lưu niên: nho, cam, chanh, cây ô liu

-Có nhiều cảng tốt.

-Có nhiều mỏ khoáng sản: đất sét, mỏ đồng, vàng bạc...

Nho

Chanh

Cam

Cây ô-liu

Lá và quả ô-liu

Bài 5: CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG TÂY

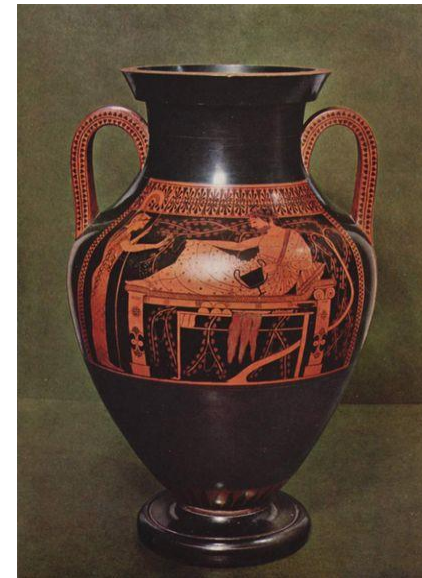
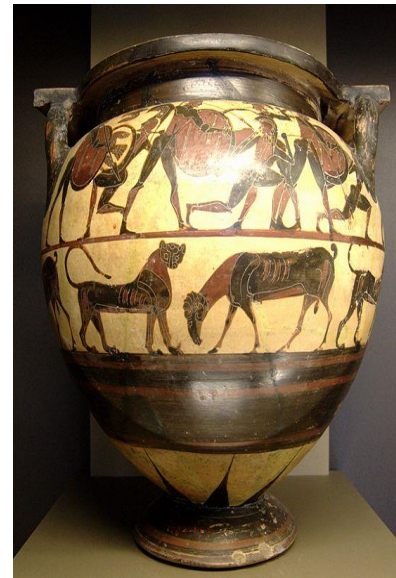
1. Sự hình thành các quốc gia cổ đại phương Tây

- Khoảng thiên niên kỉ I TCN, trên bán đảo Ban Căng và I-ta-li-a hình thành hai quốc gia Hi Lạp và Rô-ma.

Vậy cư dân Hi Lạp và Rô-ma cổ đại sống chủ yếu bằng nghề gì?

CÁC NGHỀ THỦ CÔNG Ở HI LẠP, RÔ-MA

Bình gốm cổ
Hy Lạp

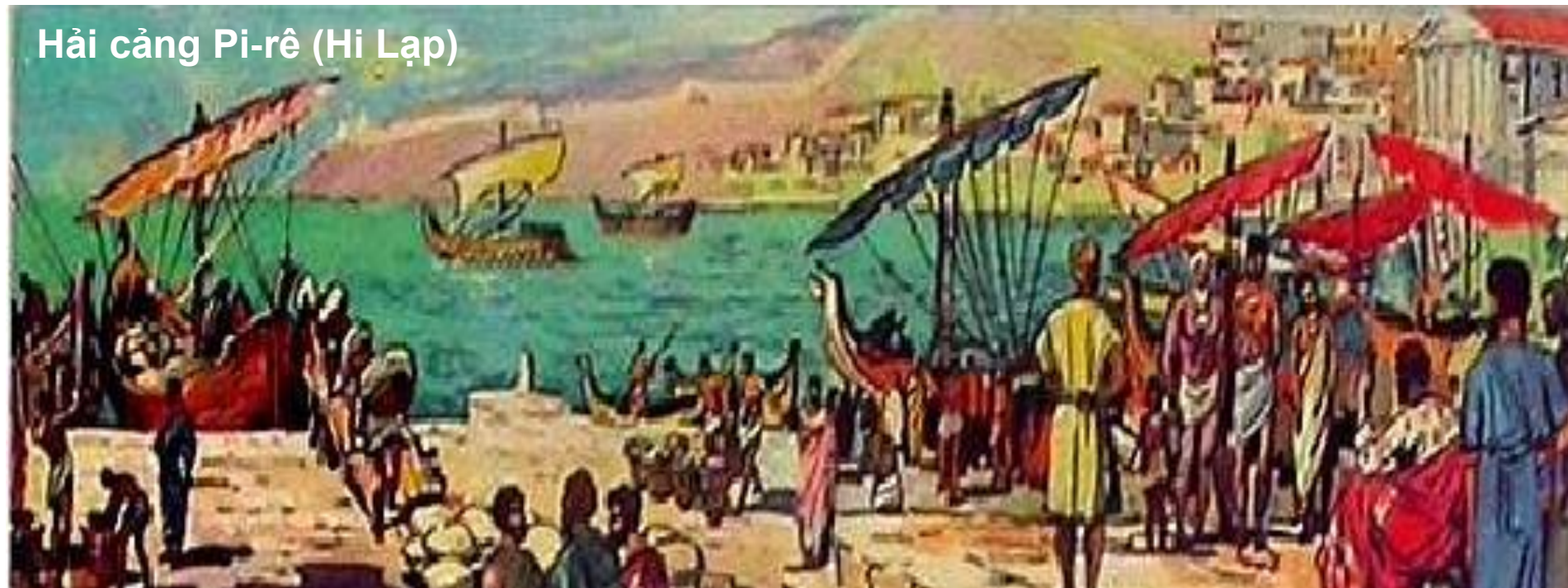
Xưởng chế biến dầu ô liu ở Nam Italia

Vò gốm cổ Hy Lạp

THƯƠNG NGHIỆP

Hải cảng Pi-rê (Hi Lạp)

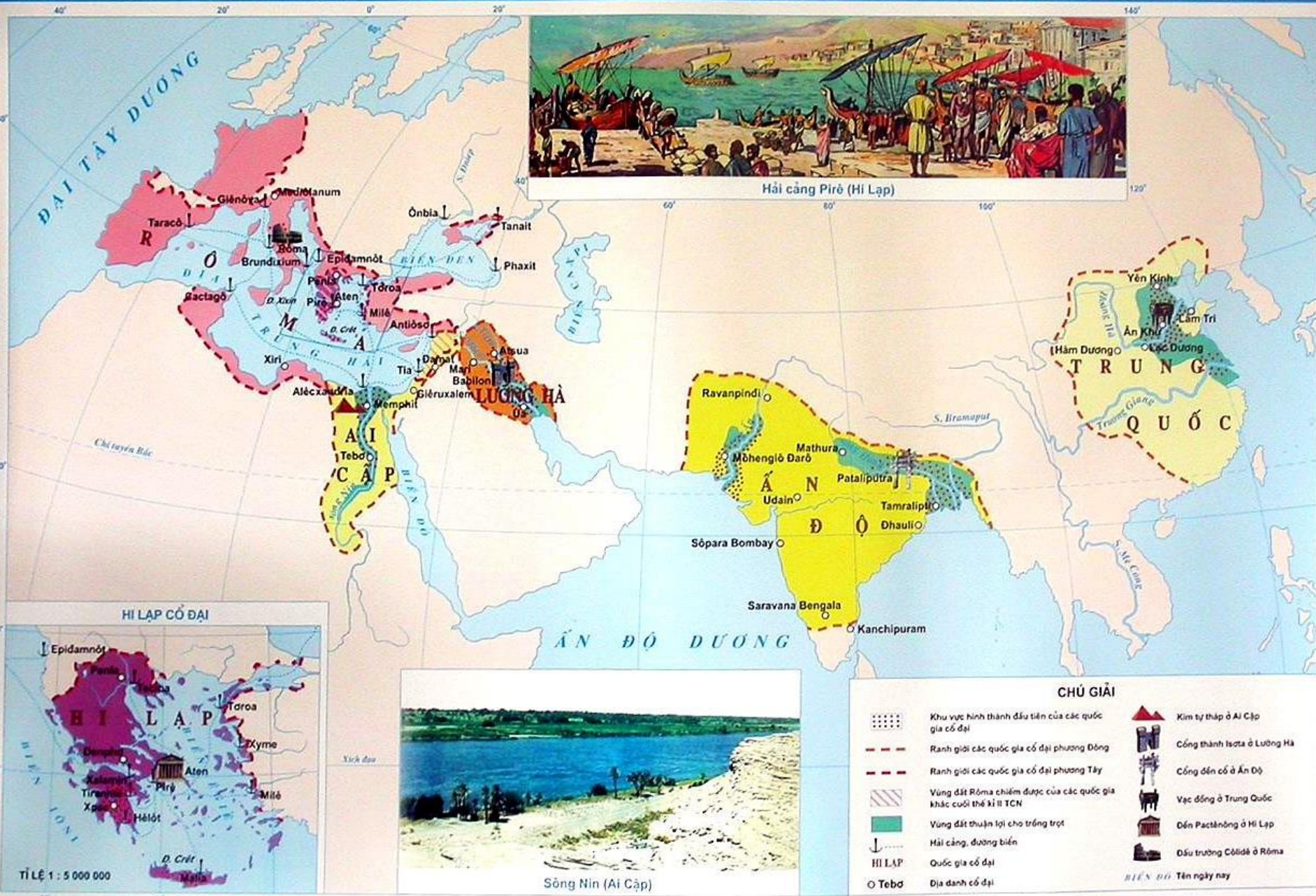

Đồng tiền cổ Hy Lạp

Đồng tiền cổ Rô-ma

LƯỢC ĐỒ CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG ĐÔNG VÀ PHƯƠNG TÂY

CÔNG VIỆC VỀ NHÀ

1. Học bài
2. Làm bài tập theo câu hỏi SGK, tr. 16
3. Chuẩn bị bài 6:

VĂN HÓA CỔ ĐẠI

Gợi ý chuẩn bị bài:

- Các quốc gia cổ đại phương Đông và phương Tây đã có những thành tựu văn hóa gì?
- Những thành tựu văn hóa nào của thời cổ đại còn được sử dụng đến ngày nay?

Bài 5:

CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG TÂY

1. Sự hình thành các quốc gia cổ đại phương Tây
2. Xã hội cổ đại Hy Lạp, Rô-ma gồm những giai cấp nào?
3. Chế độ chiếm hữu nô lệ

- Xã hội chiếm hữu nô lệ là xã hội có 2 giai cấp cơ bản:
Vai trò, vị trí của nô lệ ở Hy Lạp và Rô-ma cổ đại?
chủ nô và nô lệ.

- Chế độ chiếm hữu nô lệ là chế độ xã hội dựa trên
lao động của nô lệ và bóc lột nô lệ.

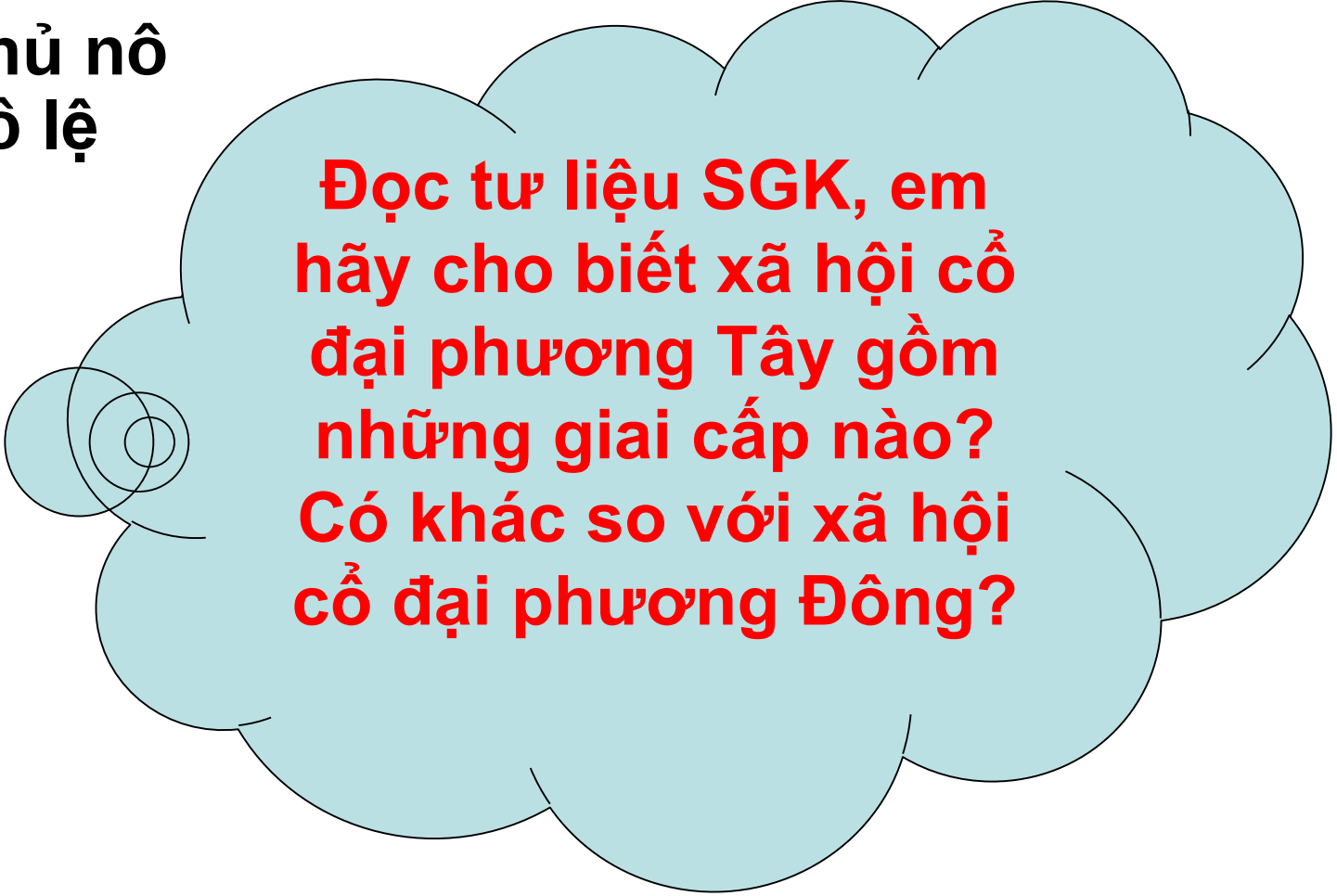
+ Nô lệ là lực lượng lao động chính, tạo ra mọi
- Nhà nước dân chủ chủ nô.
của cải cho xã hội.

+ Là “công cụ biết nói” của chủ nô (không có
quyền con người).

Bài 5: CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG TÂY

1. Sự hình thành các quốc gia cổ đại phương Tây
2. Xã hội Hy Lạp, Rô-ma cổ đại gồm những giai cấp nào?

- Chủ nô
- Nô lệ

**Đọc tư liệu SGK, em
hãy cho biết xã hội cổ
đại phương Tây gồm
những giai cấp nào?
Có khác so với xã hội
cổ đại phương Đông?**

Bài 5: CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG TÂY

1. Sự hình thành các quốc gia cổ đại phương Tây
2. Xã hội Hy Lạp, Rô-ma cổ đại gồm những giai cấp nào?

- Chủ nô

- Nô lệ

Thế nào là chủ nô?

+ Là chủ xưởng, chủ lò, chủ thuyền buôn rất giàu, có thể lực về chính trị.

+ Họ nuôi nhiều nô lệ để làm việc.

+ Là chủ của nô lệ, sống rất sung sướng.

Bài 5:

CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG TÂY

1. Sự hình thành các quốc gia cổ đại phương Tây
2. Xã hội cổ đại Hy Lạp, Rô-ma gồm những giai cấp nào?

- Chủ nô
- Nô lệ

Thế nào là nô lệ?

+ Nô lệ làm việc cực nhọc ở các trang trại, xưởng thủ công, khuân vác hàng hóa, chèo thuyền...

+ Mọi của cải do nô lệ làm ra đều thuộc về chủ nô.

+ Bản thân nô lệ cũng là tài sản của chủ nô, bị xem là “những công cụ biết nói”

Bài 5:

CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG TÂY

1. Sự hình thành các quốc gia cổ đại phương Tây
2. Xã hội cổ đại Hy Lạp, Rô-ma gồm những giai cấp nào?

- Chủ nô

- Nô lệ

Thái độ của nô lệ khi bị chủ nô đối xử tàn tệ?

Nổi dậy đấu tranh:

Bỏ trốn, phá hoại sản xuất, khởi nghĩa (73-71TCN, khởi nghĩa Xpác-ta-cút)

Phòng họp của nghị viện la mã

CÙNG CỐ BÀI HỌC (LÀM THEO NHÓM)

Lập bảng theo mẫu sau:

Nội dung	Các quốc gia Cổ đại Phương Đông	Các quốc gia Cổ đại Hy Lạp và Rô-ma
Vị trí ra đời	Ven các sông lớn trên thế giới	Ven bờ biển Địa Trung Hải
Điều kiện tự nhiên	Đồng bằng rộng, đất đai màu mỡ, mềm	Núi đồi và cao nguyên, đất trồng lúa ít, khô cứng
Kinh tế chính	Nông nghiệp trồng lúa nước	Thủ công và thương nghiệp
Thời gian ra đời	Cuối TN kỷ IV đầu TN kỷ III TCN	Đầu TN kỷ I TCN
Cơ cấu xã hội	2 tầng lớp chính: Nông dân công xã và quý tộc	2 giai cấp chính: chủ nô và nô lệ
Hình thức nhà nước	Nhà nước chuyên chế cổ đại	Nhà nước dân chủ chủ nô

CÔNG VIỆC VỀ NHÀ

1. Học bài
2. Làm bài tập theo câu hỏi SGK, tr. 16
3. Chuẩn bị bài 6:

VĂN HÓA CỔ ĐẠI

Gợi ý chuẩn bị bài:

- Các quốc gia cổ đại phương Đông và phương Tây đã có những thành tựu văn hóa gì?
- Những thành tựu văn hóa nào của thời cổ đại còn được sử dụng đến ngày nay?

TỰ LIỆU THAM KHẢO

Bài ca Xpác-tác

Mi-khai-xvét-lốp

*Hãy cầm vũ khí!
Lên ngựa, tuốt gươm!
Không hèn hạ nữa
Các ngài cao sang!
Dù cho lửa đỏ
Thiêu cháy thân mình!
Chúng ta chẳng sợ
Đốt cháy thành Rôm!
Qua đêm tối, qua đói lạnh, qua thời gian
Dẫn chúng ta đi, dũng cảm lên, Xpác-tác!
Ta những con người
Tự do say đắm.
Dưới ánh mặt trời
Mọi người bình đẳng.
Trống nổi lên rồi,
Hy sinh chẳng ngại.
Lũ quý tộc Rôm,
Ta quyết đánh bại.
Qua đêm tối, qua đói lạnh, qua thời gian
Dẫn chúng ta đi, dũng cảm lên, Xpác-tác!*

...

*Ta chịu đã lâu
Cái nhục nô lệ
Im lặng cúi đầu
Giờ đây không thể!
Dù cho cái chết
Chờ đợi ngày đêm
Đi tới hạnh phúc
Lòng ta vẫn tin
Qua đêm tối, qua đói lạnh, qua thời gian
Dẫn chúng ta đi, dũng cảm lên, Xpác-tác!*

(Suy nghĩ về những câu Mác trả lời con gái –
Ackadi Vacsbec - Nxb Thanh niên 1983,
tr.117,119,120)